

Verenigde Protestantse
Kerk in België

vpkb.be

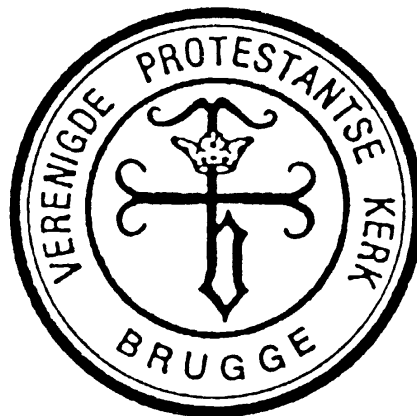

't KEERSKE,
Keersstraat 1, 8000 Brugge

website: www.protestantsekerkbrugge.be

INHOUDSOPGAVE

- 1 Voor wie ben jij een naaste?
- 2 De barmhartige Samaritaan (Lucas 15:25-37)
- 4 De weg van de Samaritaan
- 8 Parafrase van de gelijkenis van de Samaritaan
- 10 Verdere informatie over de gelijkenis
- 12 Oud zijn of zich oud voelen (*ingezonden*)
- 14 Proefschrift van 'onze' proponent dr. W. Lategan
- 16 Bijbels-theologische bijdrage van dr. W. Lategan
- 21 Erediensten
- 23 Roosters
- 24 Uitsmijter of bladvulling

EREDIENSTEN ZONDAG OM 10.00 UUR

Koffiedrinken na de eredienst

hartelijk welkom!

protestantsekerkbrugge.be

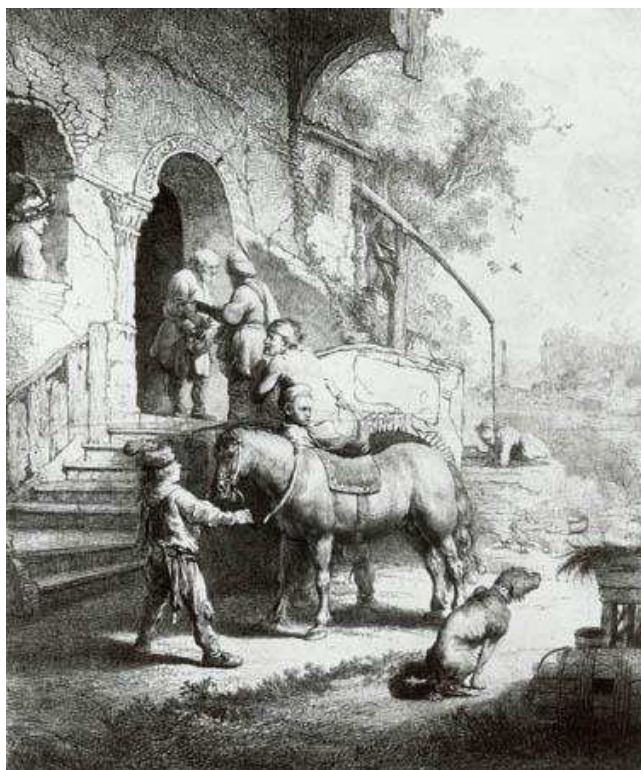
**VOOR WIE
BEN JIJ
EEN NAASTE?**

DE BARMHARTIGE SAMARITAAN

LUCAS 15:25-37

VERTALING NAASTEPAD	NAARDENSE BIJBEL
<p>25 En zie: een zeker wetgeleerde stond op om hem te beproeven, zeggend: leermeester, wat zal ik doen om het eeuwige leven te beërven?</p>	<p>25 En zie, zomaar een wetgeleerde staat op om hem op de proef te stellen, en zegt: leermeester, wat moet ik doen om eeuwig leven te beërven?</p>
<p>26 Hij nu zei tot hem: in de wet wat is daar geschreven? Hoe leest gij?</p>	<p>26 Hij zegt tot hem: in de Wet, wat staat daar geschreven, wat lees je daar?</p>
<p>27 En hij antwoordde en zei: gij zult liefhebben de Heer uw God uit heel uw hart en in heel uw ziel en in heel uw kracht en in heel uw verstand en die u het naast is gelijk uzelf.</p>	<p>27 Ten antwoord zegt hij: 'liefhebben zul je de Heer je God, vanuit heel je hart, met heel je ziel, met al je kracht' en met heel je verstand, en: 'je naaste aan jou gelijk'!</p>
<p>28 En hij zei hem: gij hebt recht geantwoord doe dit en gij zult leven.</p>	<p>28 Hij zegt tot hem: je hebt juist geantwoord!- doe dit en je zult leven!</p>
<p>29 Maar hij wilde zichzelf rechtvaardigen en zei tot Jezus: en wie is mij het naast?</p>	<p>29 Maar hij wil zich rechtvaardigen en zegt tot Jezus: ja maar, wie is mijn naaste?</p>
<p>30 Jezus nam het woord en zei: een zeker mens daalde af van Jeruzalem naar Jericho en hij viel onder rovers en die schudden hem uit en dienden hem slagen toe en zij gingen heen en lieten hem halfdood.</p>	<p>30 Jezus herneemt en zegt: zomaar een mens daalde af van Jeruzalem naar Jericho, en viel in handen van rovers,- die hem uitkleedden, slagen toevoegden, en toen ze weggingen- halfdood achterlieten.</p>
<p>31 En bijgeval daalde af een zeker priester op die weg en hem ziende ging hij voorbij.</p>	<p>31 Bij geval daalde zomaar een heiligdomsdienaar af over die weg; maar toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.</p>
<p>32 Desgelijks ook een Leviet, gaande langs die plaats en hem ziende ging hij voorbij.</p>	<p>32 Evenzo ging ook een Leviet die langs die plek kwam en hem zag aan de overkant voorbij.</p>

33 Maar een zekere Samaritaan in zijn wandel ging langs hem en hem ziende werd hij in het ingewand ontstoken

34 en trad op hem toe en verbond zijn wonden terwijl hij olie en wijn daarop goot en legde hem op zijn eigen lastdier en voerde hem naar een herberg en verzorgde hem.

35 En de dag daarop legde hij twee denariën uit en gaf die aan de herbergier en zei: verzorg hem en wat gij meer te kosten zult leggen dat zal ik bij het wederkomen aan u wedergeven.

36 Wie van deze drie is, dunkt u, het naast geworden aan hem die onder de rovers was gevallen?

37 En hij zei: die ontferming heeft gedaan aan hem. En Jezus zei hem: ga uit en gij: doe desgelijks!

33 Maar zomaar een Samaritaan die onderweg was, werd toen hij langs hem kwam en hem zag, diep getroffen;

34 hij kwam op hem toe, verbond zijn wonden,- goot er olie en wijn op, tilde hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en zorgde voor hem.

35 Tegen de morgen haalde hij twee dinars tevoorschijn, gaf ze aan de herbergier en zei: zorg voor hem, en wat je meer mocht besteden zal ik aan je teruggeven als ik terugkom!

36 Wie van deze drie is, denk je, de naaste geworden van hem die in de handen van de rovers viel?

37 Hij zegt: die hem ontferming heeft betoond! Jezus zegt: ga voort en doe jij evenzo!

De zin *En zie: een wetgeleerde stond op om hem te beproeven* wordt ingeleid door *want ik zeg u dat vele profeten en koningen hebben gewild te zien wat gij aanschouwt en ze hebben het niet gezien.*

Er is verschil tussen zien (meemaken) en aanschouwen (waarnemen). Profeten en koningen wilden horen tot een geslacht waarin Gods ontferming (een kernwoord!) zichtbaar werd in Jezus. Dit is de omlijsting van de parabel.

De wetgeleerde die de eerste moet zijn om Gods ontferming te zien vraagt wat hij moet doen om het eeuwige leven te beërven. Jezus zegt *lees de wet, hóe lees je?* waarop hij antwoordt met dubbelcitaat (zie Deuteronomium 6 en Leviticus 19: *uw naaste als uzelf*).

Het Hebreeuwse woord voor naaste geeft aan hoe Gods ontferming tot ons komt: in de gestalte van de naaste. Dat is niet zomaar iedere medemens, maar diegene die als getuige van Gods liefde ons leven binnenkomt. Jezus zegt *doe dit, en gij zult leven*. Dat doen is problematisch.

Met de woorden *maar hij wilde zichzelf rechtvaardigen* wil Lucas niet zeggen dat hij zich eraan wilde onttrekken, maar dat hij in nood is. De vraag *wie is mij het naast?* is een roep om hulp! De gelijkenis geeft antwoord op die hulproep.

¹ Samenvatting uit *Acht gelijkenissen uit Mattheüs en Lukas* door Th.J.M. Naastepad in: *Een verklaring van een Bijbelgedeelte*, Kok, Kampen, 1978, blz. 68-87.

*Een zeker mens daalde af van Jeruzalem naar Jericho. Wie zo afdaalt gaat de verkeerde weg die leidt naar slavernij (diensthuis Egypte). De koninklijke weg gaat opwaarts. Bij woord rover wijst Lucas op 2 andere plaatsen: 1ste: Jezus gaat de koninklijke weg van Jericho naar Jeruzalem en reinigt daar de tempel: *mijn huis is een huis van gebed, maar gij hebt het gemaakt tot een rovershol*; 2de waar Hij tegen overpriesters en hoofdmannen der tempel zegt: *gij zijt uitgegaan met zwaarden en stokken als tegen een rover* (vers 22). Veranderen van de wet van bevrijding in één ter knechting, is roof.*

Wie is de Samaritaan het naast? Zeker niet de priester, die *ging hem ziende voorbij*. De Leviet deed *desgelijks* (32), een woord dat Lucas aan het eind (vers 37) ook gebruikt. Ze gingen niet voorbij omdat ze slecht waren, maar hebben zich in de tempel (gebedshuis) Gods woord toegeëigend, geroofd.

Wie niet roept om een redder, zoekt niet naar een naaste als helper en ziet geen naaste. De naaste is niet object van de ontferming, maar subject; hij is onze weldoener. Want wij zijn in nood. Dat de priester en de Leviet hun naaste niet zagen bewijst dat zij zich hun nood niet bewust waren.

Dan komt een Samaritaan langs (uitgestotene, geen subject, maar sujet!). Hij wordt wel vereenzelvigd met Jezus, maar volgens Naastepad doodt men zo de pointe van het verhaal. Lk. schrijft dat Jezus de weg naar Jeruzalem ging en dat de Samaritanen Hem daarom niet ontvingen! In de gelijkenis is de Samaritaan degene die geen deel wil hebben aan de weg van Jericho naar Jeruzalem.

Hij was *in zijn wandel* (= *op weg*); bij hem heeft *weg* niet de betekenis die het heeft voor wetskenners. Lucas kiest voor een werkwoord (*hodeuein*) dat verder niet in het Nieuwe Testament voorkomt. Het gaat hier om de vertaling van het Hebreeuwse woord *halach* (gaan). Dit woord komt voor in de wet, de profeten en de Psalmen voor het gaan op de weg des Heren. De lezer die hier *halach* hoort, zal denken aan begin van Psalm 119 (een gedeelte dat gaat over de ware wetsbetrachting) *welzilig zijn de oprechten van wandel, die gaan in de wet van JHWH*.

De priester en de Leviet gingen *hem ziende voorbij*; bij de Samaritaan wordt dit vervangen door: *en hem ziende werd hij in het ingewand² ontstoken*; in de evangeliën wordt dit op Jezus toegepast. Lucas zet Gods ontferming centraal. Als contrast laat hij horen de wetsbediening is vervalst: dan gaat men voorbij.

De Samaritaan betaalt twee denariën, een bedrag dat genoeg was voor een verblijf van drie dagen. Hij wist dat hij ten derde dage zou terugkomen bij de herbergier die hij had ingeschakeld in zijn daden van ontferming.

De beslissing in de gelijkenis valt met Jezus' vraag: *wie van deze drie is het naast geworden*. Naastepad kiest voor de vertaling *geworden* i.p.v. *geweest*. Dat laatste werkwoord is te star, alsof het om karaktereigenschap zou gaan, terwijl sprake is van Gods ontferming voor mensen in nood. Met de woorden *die ontferming heeft gedaan aan hem* is de definitie van de naaste gegeven. Hij is niet het object, maar het subject van de ontferming.

² Het Griekse woord 'splangna' (= ingewand) is typisch voor Gods ontferming.

Mijn weldoener is mijn naaste. Want ik ben in nood, ik moet van ontferming leven. Hij is niet de man over wie ik mij ontferm, maar die zich over mij ontfermt. Daarmee is het antwoord gegeven op *in de wet, wat is daar geschreven; hoe leest gij?* Wij zijn in nood. God ontfermt zich over ons en de gestalte van zijn ontferming is mijn naaste. De ontferming komt uit een hoek die je niet verwacht (Samaritaan). Als die naaste hulpbehoevend is, sta ik niet boven hem.

Wij maken de fout dat wij bij naaste afgaan op de man in zijn hulpbehoevendheid, want dan is de naaste niet meer 'aan ons gelijk'. Begin daarom waar de gelijkenis begint: mijn naaste is hij die olie en wijn bij zich heeft terwijl ik halfdood langs de weg lig! Bijbels gezegd: de ontferming is een daad van God aan ons! Wie zichzelf tot subject van de ontferming maakt heeft het heilige geroofd en van het huis van het gebed een roverskuil gemaakt.

Doe desgelijks. De wetgeleerde moet doen als de Samaritaan, maar er is meer. Het gaat om de onderwijzing hoe we de wet lezen over de weg van Gods ontferming. Het doen van de leerling van X. is een handelen als een roep om ontferming, als gebed: help mij.

PARAFRASE³

Een zeker mens daalde af van de maatschappelijke ladder en viel in handen van lieden die van hem profiteerden.

Bij geval kwam een protestants ambtsdrager langs. Hij zag het probleem en dacht: *Dat ligt eigenlijk op onze weg, maar we hebben al zo veel moeite om ons eigen kerkelijk bedrijf gaande te houden daar moet je toch in de eerste plaats voor zorgen.*

Evenzo ging ook een kerkganger langs die plaats. Bij het zien van zoveel ellende ontvlamde zijn hart in dankbaarheid tot God en sprak: *God, wat ben ik bevoorrecht* en hij ging met een wijde boog om de problemen heen, zingende van zijn rijke Heiland.

Een buitenkerkelijke, die die zondag op reis was, zag het en dacht: *Wat moet het naar zijn als je er zo aan toe bent. Ik kan die problemen niet alleen oplossen, maar kan er wel aan beginnen. Dat zal ergens wel de bedoeling van mijn leven zijn. **En hij begon er wat aan te doen.***

³ Bron: *De barmhartige Samaritaan in rovershanden*, J.G.B. Jansen, Apeldoorn, 1974 (320 blz.).

VERDERE INFORMATIE⁴

De gelijkenis is (vooral in de oude kerk) allegorisch uitgelegd. Die uitleg is deze: Christus is de Samaritaan. Adam daalt af van Jeruzalem (hemel) naar Jericho (aarde) en valt in handen van rovers (duivelse machten) die hem beroven (van het onsterfelijk leven). De priester en de Leviet zijn het Oude Testament d.w.z. geen heil Christus brengt de mens terug naar de kerk.

In de 19de eeuw zag men de gelijkenis als verhaal over het ethisch handelen van de mens. Men zag de Samaritaan als: a) Elk fatsoenlijk mens. b) Degene die in een concrete situatie de vijand in nood helpt. c) De leek helpt i.t.t. de clerus (als antiklerikaal verhaal). d) De buitenkerkelijke beschaamt Gods intimi. e) In volkse preken (Wereldoorlog I) werden de Duitse soldaten gezien als barmhartige Samaritanen die in de rovershanden van Fransen en Engelsen vielen; de pacifisten (Levieten en priesters) helpen niet. f) De 'underdog' wordt geholpen door een lotgenoot en ontmoet zo Christus. g) Jezus deed een beroep op hulpverlening en is kritisch over de sociale toestanden.

Van belang bij het lezen van een gelijkenis is: 1) De verhalende cultuur van het oosten leren begrijpen. Onze wereld is meer vertrouwd met wetenschapskritiek, tot het lachwekkende toe. Een geleerde stelde dat Jona op zijn vlucht drie dagen schuil ging in het cafeetje "*Zum Walfisch*". 2) Jezus sprak in gelijkenissen, spreuken, spreekwoorden. 3) Lucas 10 toont wat de mens moet doen (ethiek) in de zin van aanwijzing of waarschuwing. 4) De gelijkenis heeft scènes (rollen en bijrollen). De woestijn is het decor: de hulpeloosheid van de man, een gevaarlijke weg, twee keer langslopen i.p.v. ontmoeting, de verrassende wending (een derde komt langs).

⁴ Bron: *De barmhartige Samaritaan in rovershanden*, J.G.B. Jansen.

5) Bijna alle gelijkenissen hebben de vorm van een geschiedenis, waarbij Jezus appelleert op ons handelen. Let op de werkwoorden! *In het doen blijkt pas, dat je werkelijk gehoord hebt.* Hoe is dat met de kerk? Is er teveel strijd tussen orthodoxie (de leer, de theorie) en orthopraxie (de praktijk)? De wereld roept tot de kerk: *We willen eindelijk jullie daden zien.* 6) In de gelijkenis zit een schokeffect (dingen op hun kop, ergernis. 7) De gelijkenis vraagt een beslissing.

Houden de christenen rovers op de been? Gaat het om individuele naastenliefde of om de structuren? Heeft naastenliefde te maken met sociale rechtvaardigheid?

Een meisje vroeg: *Is die Samaritaan later de rovers nog gaan zoeken?*

Waarom?, vroeg de predikant.

Wel, zei het meisje, als ze die rovers niet pakken, dan zullen de volgende keer weer iemand overvallen!

Ernesto Cardenal⁵ pleit voor een doordenking van de revolutionaire naastenliefde en verwijt machtsorganen (ook de kerk) hun houding tegenover de onderdrukten en hekelt het christelijk conservatisme en de bijbehorende hypocrisie, die zich afkeert van de verdrukten. Hij noemt ontwikkelingshulp *de jongste vorm van oplapping van het politiek-kerkelijk bouwsel dat aan alle kanten scheurt ... Als de groten van de aarde de naastenliefde in handen hebben, gebruiken zij haar om zelf nog groter te worden na de fatsoenlijke lui van de ontwikkelingshulp is het de beurt van de naastenliefde om het toneel op te komen*

⁵ **Cardenal**, (Nicaragua, 1925), priester en oud-politicus. Eén van de voornaamste bevrijdingstheologen verbonden aan de Sandinistische beweging. In 2005 genomineerd voor de Nobelprijs voor de Literatuur.

ACTIVITEITEN

PAASONTBIJT

Zondag 8 april, aanvang 8.45 uur. Gelieve in te schrijven!

KERKENRAADSVERGADERING *Nog af te spreken.*

VROUWENBIJBELKRING

Op maandagmiddag 9 april van 13.45-15.45 uur is er vrouwenkring o.l.v. mevrouw P. Verstraete-Desmet.

KOORREPETITIE.

We beginnen op maandag 2 april, aanvang 19.30 uur. Nadien 16, 23 en 30 april, 7, 14, 21 en 28 mei.

VZW

Indien u dat nog niet gedaan heeft, wilt u dan een lidkaart van de VZW aanschaffen aan € 10. Vergeleken met vorige jaren zijn weinig lidkaarten verkocht (nl. 46). Doet u mee?!

Lezing. Dhr. G. Demol geeft op 30 maart (20.00 uur) een lezing over "*Kunst in de psychiatrie – beeldende vormgeven, non-verbale psychotherapie*".

Groep op bezoek. Op donderdag 12 april komt een groep van 50 personen uit Louvain-la-Neuve en men vroeg om een geleide wandeling door Brugge en koffie drinken in de kerk. Mevr. Constant en mevr. G. Labeur zijn de gidsen.

Volgende bestuursvergadering: donderdag 24 mei 2012.

SAMEN ROND DE BIJBEL

Maandag 16 april. Onderwerp: Marcus 11 t/m 13. Inleider: Dhr. J. Delameilleure. Plaats: Adventkerk.

DISTRICTSVERGADERING

Maandag 23 april te Roeselare.

OUD ZIJN OF ZICH OUD VOELEN

Oud zijn is iets héél anders dan zich oud voelen.

Sommigen worden gewoon ouder,
anderen gaan zich 'oud' gedragen.

De oud-zijnde doet aan sport en ontdekt het reizen,
De oud-voelende voelt leegte.

De oudere geeft nog liefde, warmte en vriendschap.
De oude voelt alleen jaloezie en wrok.

De oudere maakt nog plannen voor zijn toekomst.
De oude heeft enkel heimwee naar het verleden.

De agenda van de oudere staat vol plannen voor 'morgen'.
In de agenda van de oude staat niets dan 'gisteren'.

De oudere aanvaardt de dag.

De oude ondergaat de dagen die nog resten.

De oudere heeft nog mooie dromen.

De oude nachtmerries.

Het mag geen probleem zijn oud te worden.

We mogen oud worden,
maar we mogen ons niet oud gaan gedragen.
Want we hebben nog zoveel liefde te geven.
En nog zoveel dingen te doen.

We we mogen niet het verlangen hebben
ons oud te gedragen.

Dat is wat ik wens ...
aan iedereen voor de jaren die voorbijvliegen.

Geniet van je 'oude' dag.

Ingezonden via een PowerPoint door mevr. D. Constant

GEMEENTENIEUWS

Op 13 maart overleed mevrouw Betty **Rombaux**, weduwe van de heer Leon Petit (waarvan ik de rouwdienst deed op 17 augustus 2007). Ik heb de proponent dr. W. Lategan gevraagd deze begrafenisdienst te regelen!

Net voor afsluiten van deze kerkbode kreeg ik het bericht dat de heer **JAN OLSEN**, 87 lentes, is overleden te Oostende op donderdag 15 maart, 22.00 uur. Ik zal de rouwdienst mede leiden te Oostende. Meer informatie in de kerkmededelingen.

Onze ouderling mijnheer **A. Deceuninck** werd met succes geopereerd (nieuwe heup) op maandag 13 februari. Hij mocht op 17 februari de kliniek verlaten. Hij maakt het gezien de omstandigheden goed, dankt allen voor het meeleven en zal nu een hele tijd moeten revalideren. We wensen hem een verder goed herstel toe!

Een klein meisje wandelen met haar broer door het bos.

En er is veel wind.

"Kijk", zegt het kleine meisje, "God is in de bomen" .

"Hoe bedoel je"?, vraagt haar broer.

"God is in de bomen want ze bewegen .

"O" zegt haar broer aarzelend "is God dan ook in het water"?

"Ja" huppelt het meisje verder, "als er beweging in zit, zoals in de zee bijvoorbeeld".

"En in de mensen? Is God ook in de mensen"?

Het meisje denkt ook even na....

"Ja ook in de mensen, maar alleen als ze bewegen".

Ingezonden door mevr. H. Coudyser.

Proefschrift:

The Theological Dialectic of Creation and Death in Hebrew Bible Wisdom Traditions

Promovendus: dhr. drs. W.A. Lategan

Datum: 11 juni 2009 | 13.15 uur

Promotor: Prof. dr. E. Noort⁶

Copromotoren: Dr. J.T.A.G.M. van Ruiten

Dr. Ml. Popović

Schepping en dood binnen de wijsheidstradities van de Hebreeuwse Bijbel

Werner Lategan onderzoekt hoe de thema's schepping en dood zich theologisch verhouden binnen de wijsheidstradities van de Hebreeuwse Bijbel. Daarbij ligt de focus op een selectie van bijzondere teksten, te weten Psalm 104, Job 3 en Prediker 11:7-12:8.

De crux van het onderzoek zit in de verbinding tussen de verschillende teksten en bijbehorende posities ten aanzien van schepping, dood, God en mens en hoe die diversiteit betekenisvol tot uitdrukking kan komen in een Bijbelse theologie die dialogisch is bepaald.

⁶ Hij was ondermeer hoogleraar in de Israëlitische letterkunde, de uitlegging van het Oude Testament, de geschiedenis van de Israëlitische godsdienst en de inter-testamentaire letterkunde aan de Universiteit te Groningen en vanaf 2006 ook buitengewoon hoogleraar aan de University of Stellenbosch - South Africa.

Pogingen om de diverse theologische posities binnen de wijsheidstraditie binnen één kader te integreren worden daarom van de hand gewezen.

De these van het proefschrift luidt dat de theologische potentie van de Hebreeuwse Bijbel juist gelegen is in de theologische diversiteit ervan.

Lategans proefschrift bestaat uit twee delen. In het eerste deel bestudeert hij welke rol de dood speelt binnen de schepping en tegenover God als schepper in Psalm 104, Job en Prediker (Qohelet). Dit wordt uitgewerkt door middel van een detailexegese en thematische besprekingen.

Hieruit komen verschillende theologische houdingen ten opzichte van de dood binnen het kader van de schepping en tegenover God als schepper naar voren. In het tweede deel beargumenteert Lategan dat de verschillende theologische posities zoals die in het eerste deel naar voren zijn gekomen niet op één lijn kunnen en moeten worden gebracht, maar dat de diversiteit juist moet prevaleren. Het tweede deel van de probleemstelling wordt vooral opgepikt in het concluderende hoofdstuk, waar de thema's schepping, schepper, dood en de verhouding tussen schepping en dood serieel worden behandeld en de belangrijkste punten uit de posities van de drie teksten naar voren worden gehaald.

Werner Lategan (Zuid-Afrika, 1975) studeerde theologie aan de University of Stellenbosch (Z.-A.). Hij verrichtte zijn onderzoek aan de Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap met een Ubbo Emmius-beurs. Hij werkt momenteel (2009!) aan de University of Stellenbosch.

JUNI 2009

<http://www.rug.nl/ggw/onderzoek/promotie/09promoties/09Lategan>

PSALM 104: UTOPIA OF DOORLEEFDE WERKELIJKHEID?

door dr. W. Lategan

Het boek Psalmen werd ooit door de Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer omschrijven als het gebedsboek van de Bijbel. De psalmen verwoordden ons diepste verdriet en hoogste vreugde. We komen er de hele spectrum van menselijke emoties in tegen. Misschien is dat de allure van de psalmen. Soms vinden we er troost in. Andere keren worden we gedwongen tot bevraagtekening, wanneer we niet zonder meer mee kunnen met de strekking van een psalms' inhoud. Misschien is het te gruwelijk, te zwaar. Misschien is het te vrolijk, te vroom. Wellicht komt dat door de poëtische en vaak heel eigenaardige taal van de psalmen, maar ook door de bril waarmee wij ze lezen. Een hermeneutische bril waarvan de lenzen getint zijn door ons levensverhalen, ons ervaringen, ons onmiddellijke omstandigheden. De psalmen, in hun eigenaardigheid, kunnen echter ertoe bijdragen dat wij de werkelijkheid van ons bestaan met een ander blik bekijken. Ze kunnen ertoe bijdragen dat we de wereld en ons plaats erin anders voorstellen.

Zo een geval komen we tegen in de welbekende Psalm 104. Een psalm met een ongebreidelde lofprijzing van de Heer als schepper en voorziener. Bij de eerste oogopslag zouden we kunnen denken dat de psalmdichter een utopie aan het beschrijven is. Dat hij misschien zelfs een beetje naïef is. Een perfecte wereld bestaat immers niet. De psalm begint (v. 1) en eindigt (v. 35) met een verwoording van lofprijzing "Prijs de Heer mijn ziel." Tussen de opening en slot bevinden zich echter een heel ingewikkeld fusie van theologische tradities. Voornamelijk de wijsheids- en cultische tradities van antieke Israël.

Psalm 104 heeft een wijsheidsoriëntatie, gezien de nadruk op de wijsheid (*chokmah*) van de Heers' scheppend handelen (v. 24). Verder vertoont de psalm theologische affiniteiten met de zogeheten Priesterlijke scheppingsverhaal van Genesis 1:1-2:4a. In beide wijsheid en cultus is het idee van orde van bijzondere belang. Een levengevende orde versus een levensbedreigende chaos. In lijn met de theologie van de wijsheid en cultus gaat de psalmdichter ervan uit dat de Heer de aarde heeft gevestigd (v. 5). De wereld in Psalm 104 is welgeschapen, tot voordeel van alle vormen van leven, fauna en flora. De door God daargestelde orde creëert de nodige omstandigheden voor het leven om te floreren. In Psalm 104 is orde in de schepping (hemelen, aarde, waters) waarneembaar en daarom wordt de schepping ervaren als goed en betrouwbaar.

In zijn beschrijving van de Heer als schepper en voorziener neem de psalmdichter ook een kijkje in de religieuze literatuur van zijn bureu uit het Oude Nabije Oosten, met name in relatie tot voorstellingen van de Kanaänitische stormgod en de Egyptische Atonhymne, ten einde een hymne te construeren die waardig is om zijn God te verheerlijken. De goede orde in de schepping wordt toegeschreven aan een almachtige God die rijdt op de wolken en beweegt op de vleugels van de wind (v. 3). Wiens donderstem de dreigende chaos machten doet vluchten (v. 7). Zijn werken weerspiegelt zijn wijsheid (v. 24), maar ook zijn zorgzame voorzienigheid.

Het is een beeld van de schepping die bijna te goed is om waar te zijn. Wij kennen een wereld regelmatig getekend door chaos, die een concreet gestalte krijgt in oorlog, natuurrampen, hongersnood en zoveel andere vormen van gebrokenheid in onze samenleving. Was de psalmdichter soms zijn wereld aan het observeren geweest met één oog gesloten? Neen. In de bijna utopische wereld die de psalmdichter in zijn doxologie construeren, zijn ook minder mooie momenten aanwezig.

Binnen de goed geordende schepping blijft de dreigende chaos aanwezig (v. 6-9). Het krijgt weliswaar een functionele plaats binnen de schepping, maar het is er steeds (v. 10-11). Aansluitend bij zijn beschrijving van de goddelijke voorzienigheid (v. 27-28) komen we ook de realiteit van de dood tegen. In lijn met de zogeheten Jahwistische scheidingsverhaal van Genesis 2:4b-3:24 omschrijft de psalmdichter ons afhankelijkheid van de Heers' levensadem. Neem Hij het terug, keren wij terug tot stof (v. 29-30). Levende wezens zijn sterfelijk en afhankelijk, maar het door God gegeven leven is geborgen, waardevol en betekenisvol binnen een door God geordende schepping.

Heel verrassend in deze lofpsalm is de vermelding van de zondaars en onrechtvaardigen in vers 35. Dat is een duidelijke aanduiding dat de psalmdichter geen utopie aan het beschrijven is. Hij is degelijk bewust van de werkelijkheden die Gods goede schepping contrasteren. Zijn doxologie biedt een basis, de gronden waarop de hoop kan worden gebaseerd dat gerechtigheid een kenmerk zal zijn van Gods schepping. Volgens de oudtestamenticus Walter Bruggemann worden vooral de klaagpsalmen dikwijls gekenmerkt door een proces van oriëntatie, disoriëntatie en heroriëntatie. Dat de psalmdichter door een proces van worsteling met zijn omstandigheden, met God, tot nieuwe inzicht komt. Een discrepantie tussen de waarneembare werkelijkheid en ons vooropgestelde ideeën van God en de wereld geeft vaak aanleiding tot zo een worsteling. Psalm 104 toont geen teken van zo een worsteling. Toch, de mogelijke context van de psalm suggereert dat zo een uitbundige lofprijzing, waarschijnlijk gedicht voor liturgische gebruik, alleen mogelijk is na afloop van een worsteling met God en je omstandigheden.

Psalm 104 is een tekst met een lange voorgeschiedenis, maar wij beschikken alleen over de eindvorm van de tekst.

Zouden we de voorhanden tekst plaatsen in de tijd toen antieke Israël zich in ballingschap in Babylonië bevond, of kort daarna, dan wordt de doxologie van de psalmdichter heel bewonderenswaardig. Hij is geen utopie aan het omschrijven, maar een doorleefde werkelijkheid. Het leven wordt soms gekenmerkt door tegenslag, door bijna onuitsprekbare ellende.

Toch, te midden van een tegensprekende werkelijkheid vond de psalmdichter het steeds mogelijk om de Heer te belijden als de Een die verantwoordelijk is voor een schepping waarin alle vormen van leven een rechtmatige, door God gegunde plaats hebben. Het is geen naïviteit, maar een uiting van geloof te midden van, zelfs ten spijte van. Zijn doxologie weerspiegelt een doorgewinterde geloof. De psalmdichter leeft vanuit een geloofsovertuiging, geïnformeerd door de werkelijkheden van zijn bestaan. Hij leeft ook met een verwachting. Hij leeft tussen de reeds en de nog niet. Daarom doet hij een appèl op God om Zijn gerechtigheid te laten gelden in Zijn schepping.

Hoe moeilijk is dat soms, het leven tussen zekerheid en verwachting. In de tijd van de veertigdagen worden we ook geconfronteerd met het leven in de tussentijd. Want hoe klopt de overwinning van Christus aan het kruis met de rampzaligheden in deze wereld? Kunnen wij ons geloof in een reddende, liefdevolle en zorgzame God verantwoorden tegenover slachtoffers van allerlei vormen van fysiek en structurele geweld? Is Gods liefde en gerechtigheid niet ook voor hen bedoeld? Vanuit de zekerheid dat Gods liefde, zorg en gerechtigheid ook voor hen bedoeld is, kunnen wij ons stemmen toevoegen tot de doxologie van de psalmdichter. Vanuit dié zekerheid kunnen wij een appèl op God doen opdat Zijn rechtvaardigheid en gerechtigheid in Zijn schepping zichtbaar worden zal. Dat de nieuwe werkelijkheid die tot stand werd gebracht door de dood en opstanding van Jezus nu reeds zichtbaar mag worden.

Wanneer wij de Onze Vader bidden, doen we immers zo een appèl op God. Voor de psalmdichter staat Gods zorg en liefde voor Zijn schepping buiten kijf. Voor ons is het kruis van Christus een bevestiging van de zekerheid waarop de psalmdichter zijn appèl op God baseerde. Wat door het kruis van Christus in beweging werd gebracht kan niet ongedaan worden gemaakt. Daarom mogen wij in de tussentijd leven met een vertrouwen op Gods liefde, zorg en rechtvaardigheid. Zelfs te midden van soms tegenprekende omstandigheden. Mag de zekerheid van Gods liefde ons aansporen om te blijven leven met een verwachting van Zijn gerechtigheid. Mogen de woorden van Psalm 104 ons, op weg naar Pasen, opnieuw een bron van bemoediging zijn.

Gij Vader

Meer dan wie ook, dieper dan wijzelf, zijt Gij het hart van ons leven.

Gij, die God wordt genoemd, elke naam te groot
alle perken te buiten, ieder woord te boven,

Gij, door ons gezocht, als bron van het leven
grond van bestaan, houvast in de dood,

Gij, die Vader heet, stil nabij, eeuwig trouw
alleen te horen in tekens van liefde,
in mensen aan het licht gekomen,

Gij, God en Vader, in Jezus Christus
vlees en bloed, geworden onder ons, amen.

Peer Verhoeven

EREDIENSTEN 10.00 UUR

ZONDAG 1 APRIL

Predikant	Ds. J.C. de Beun
Ouderling	Mevr. G. Labeur
Diaken	Dhr. J. van Groenigen
Organist	Jonas Desmet
Bijbellezing	Marcus 11:1-11 / Dhr. P. Hellebuck
Babyoppas	Mevr. E. Vanryckeghem
Collecte	Zending
Koffiedienst	Fam. J. Klifman

VRIJDAG 6 APRIL GOEDE VRIJDAG

AANVANG: 20.00 UUR

MAALTIJD VAN DE HEER

Predikanten	Dr. W. Lategan & ds. J.C. de Beun
Ouderling	Dhr. A. Deceuninck
Diaken	Mevr. A. Laureys
Organist	Dimos de Beun
Bijbellezing	(uit) Johannes 19 / Ds. J.C. de Beun

ZONDAG 8 APRIL – PASEN

PAASONTBIJT AANVANG 8.45 UUR

Predikant	Ds. J.C. de Beun
Ouderling	Mevr. R. ten Kate
Diaken	Mevr. T. Berg
Organist	Dimos de Beun
Bijbellezing	Johannes 20:1-18 / Mevr. D. Constant
Babyoppas	Mevr. M. Lammens
Collecte	Kerk
Koffiedienst	Mevr. J. Lagauw-Wage

ZONDAG 15 APRIL

Predikant	Ds. L. Van Malcot
Ouderling	Mevr. G. Labeur
Diaken	Dhr. J. van Groenigen
Organist	Dhr. P. Vandenkerckhove
Babyoppas	Mevr. A. Laureys
Collecte	Vlaams Bijbelgenootschap
Koffiedienst	Fam. W. Buijs

ZONDAG 22 APRIL

Predikant	Ds. J.C. de Beun
Ouderling	Dhr. A. Deceuninck
Diaken	Mevr. A. Laureys
Organist	Jonas Desmet
Bijbellezing	Johannes 21:15-25 / Mevr. C. Luteijn
Bijbellezing	1 Johannes 1:1-7 / Mevr. H. Coudyser
Babyoppas	Mevr. C. Bauwens
Collecte	Kerk
Koffiedienst	Fam. J. van Groenigen

ZONDAG 29 APRIL

Predikant	Ds. J.C. de Beun
Ouderling	Mevr. R. ten Kate
Diaken	Mevr. T. Berg
Organist	Mevr. L. Vercruysse
Bijbellezing	Johannes 10:11-16 / Mevr. A. Klifman
Bijbellezing	Ezechiël 34:1-10 / Mevr. R. ten Kate
Babyoppas	Annelies Clarisse
Collecte	Kerk
Koffiedienst	Fam. A. Deceuninck

ROOSTER LECTOREN 2012

DATUM	LEZING 1	LEZING 2
06/05	Predikant	Predikant
20/05	Mevr. D. Constant	Ouderling
27/05	Mevr. H. Coudyser	Mevr. C. Luteijn
03/06	Mevr. G. Labeur	Dhr. W. Constant
10/06	Ouderling	Mevr. A. Klifman
24/06	Predikant	Dhr. P. Hellebuck
01/07	Ouderling	Mevr. D. Constant
22/07	Mevr. C. Luteijn	Mevr. H. Coudyser
29/07	Mevr. A. Klifman	Ouderling
05/08	Predikant	Predikant
26/08	Mevr. D. Constant	Ouderling

KOFFIEDIENST 2012

06/05	Mevr. H. Coudyser & Mevr. M. Verbeke
13/05	Fam. W. ten Kate
20/05	Fam. D. Schittecat
27/05	Fam. P. Luteijn & Mevr. E. Vanryckeghem
03/06	Fam. W. Constant
10/06	Fam. A. Michiels-Ameel
17/06	Fam. J. Klifman
24/06	Mevr. J. Lagauw-Wage
01/07	Fam. W. Buijs
08/07	Fam. A. Deceuninck
15/07	Mevr. H. Coudyser & Mevr. M. Verbeke
22/07	Fam. W. ten Kate
29/07	Fam. D. Schittecat
05/08	Fam. P. Luteijn & Mevr. E. Vanryckeghem
12/08	Fam. W. Constant
19/08	Fam. A. Michiels-Ameel
26/08	Fam. J. Klifman

UITSMIJTER OF BLADVULLING?

Probeer eens de laatste te zijn die kwaad wordt.

(Staf de Clerck)

Een natie kan niet welvarend worden als ze alleen de welvarenden bevoordeelt.

(Barack Obama)

Wat de rups het einde noemt, noemt de rest van de wereld een vlinder.

(Chinees spreekwoord)

Zelfvertrouwen begint met het erkennen van je fouten

(Drukpa Rinpoche)

Een vriendelijk woord opent een ijzeren poort.

(Bulgaars spreekwoord)

Met vriendelijke woorden bereik je veel en ze kosten niets.

(Spaans spreekwoord)

Zelfs de kleinste ster schittert in het donker.

(Deens spreekwoord)

Men hoeft niet te zeggen wat men meent, als men maar meent wat men zegt.

(Koos J. Versteeg)

De belangrijkste dingen in het leven zijn geen dingen.

(Anthony J. D'Anegelo)

Genoeg is een feest!

(Boeddhistische wijsheid)

Hoe meer ik iets echt wil doen, hoe minder ik het 'werk' noem.

(Richard Bach)

Laat tegenwind uw richting bevestigen.

(Gys Miedema)

KERKENRAAD

Predikant

Ds. J.C. **de Beun** – ☎ 050 - 35.50.84
Blauwvoetstraat 32 – 8310 Assebroek
E-Mail: jdebeun@skynet.be

Ouderlingen

Mevr. R. **ten Kate** – ☎ 050/35.60.69
Baljuwlaan 5, 8310 Sint-Kruis
Mevr. G. **Labeur** – ☎ 050/38.26.86
Veldstraat 46, 8200 Sint-Michiels
Dhr. A. **Deceuninck** – ☎ 050 / 31.69.23
Rond den Heerdstraat 14, 8000 Brugge

Diakenen

Mevr. A. **Laureys** – ☎ 050 / 32.24.00
Bevrijdingslaan 8, bus 4, 8000 Brugge
Mevr. T. **Berg** – ☎ 050 / 67.30.80
Rustenburgstraat 11 – 8000 Brugge
Dhr. J. **van Groenigen** – ☎ 050/38.72.62
Zandwege 10, 8490 Varsenare

Bankrekeningen

Kerkenwerk Protestantse Kerk Brugge

BE61 2800 2025 1617 (IBAN) - GEBA BE BB (BIC)

Diaconie

BE84 0014 4613 0459 (IBAN) - GEBA BE BB (BIC)
t.n.v. *Diaconie Verenigde Protestantse Kerk Brugge*

VZW Vrienden

BE10 0000 1658 7404 (IBAN) - BPOT BE B1 (BIC)
t.n.v. *Vrienden Protestantse Kerk Brugge*

Nederlandse giro

NL42INGB0000400456 (IBAN) - INGBNL2A (BIC)
t. n.v. *Verenigde Protestantse Kerk Brugge*

MAANDBLAD

behalve in februari en augustus

België – Belgique
P.B.
8000 BRUGGE 1-2
3 / 4565

DE BRUGSE KERKBODE

Verantwoordelijke uitgever/afzendadres:

Ds. J.C. de Beun, Blauwvoetstraat 32, 8310 Assebroek,
Tel. 050 / 35.50.84; e-mail: jdebeun@skynet.be

Kantoor van afgifte: 8200 “Brugge mail” – Erkenningsnummer : P408440